

הַלְבוֹת מְכִירָה פָּרָק ח

א. המוכר שָׁדָה לַחֲבֵרוֹ בְּאֶלֶף זֶז, וְנָתַן לוֹ מִקְצַת הַדָּמִים, וְהָיָה יוֹצֵא וְנִכְנָס וְתוֹבֵעַ שָׁאָר הַדָּמִים אֶפְלוּ לֹא נִשְׁאָר לוֹ אֲלֹא זֶז אַחֵד לֹא קָנָה הַלּוֹקָח אֶת כָּלָה, אֵף עַל פִּי שְׁכָתָב אֶת הַשְּׁטָר אוֹ שֶׁחֲזִיק.

ב. חֲזַר בּוֹ הַלּוֹקָח, יָד מוֹכֵר עַל הָעֲלִיוֹנָה: רָצָה אוֹמֵר לוֹ הָא לֶךְ מַעוֹתֶיךָ, אוֹ קָנָה מִן הַקָּרָקַע כְּנֶגֶד הַמַּעוֹת שֶׁנָּתַתָּ; וְנָתַן לוֹ מִן הַזְבוּרִית שָׁבָה. וְאִם חֲזַר הַמוֹכֵר, יָד הַלּוֹקָח עַל הָעֲלִיוֹנָה: רָצָה אוֹמֵר לוֹ תֵּן לִי מַעוֹתִי, אוֹ תֵּן לִי קָרָקַע כְּנֶגֶד מַעוֹתִי; וְנוֹטֵל מִן הַיָּפָה שָׁבָה.

ג. וְאִם לֹא הָיָה יוֹצֵא וְנִכְנָס וְתוֹבֵעַ קָנָה לּוֹקָח אֶת כָּלָה, וְאִין אַחֵד מֵהֶן יָכוֹל לַחֲזוֹר בּוֹ; וְשָׁאָר הַדָּמִים עָלָיו כְּשָׁאָר הַחוֹבוֹת. מָכַר שָׁדָהוּ מִפְּנֵי רָעָתָהּ אֵף עַל פִּי שֶׁהוּא נִכְנָס וְיוֹצֵא וְתוֹבֵעַ שָׁאָר הַדָּמִים, קָנָה הַכֹּל; וְאִין הַלּוֹקָח יָכוֹל לַחֲזוֹר בּוֹ, שְׂזָה שְׁתוֹבֵעַ וְרוֹדֵף, לֹא מִפְּנֵי שְׁעֵדִין לֹא גָמַר וְהִקְנָה, אֲלֹא כְּדִי שְׁלֹא יַחֲזוֹר בּוֹ הַלּוֹקָח.

ד. וְכֵן הַדִּין בַּמוֹכֵר מִטְּלָטְלִין אֵף עַל פִּי שְׁמִשְׁךְ הַלּוֹקָח הַפְּרוֹת וְהוֹצִיאָן לַרְשוּתוֹ, וְהַמוֹכֵר נִכְנָס וְיוֹצֵא עַל שָׁאָר הַדָּמִים לֹא קָנָה; וְיָד הַחוֹזֵר בּוֹ עַל הַתַּחֲתוֹנָה, כְּמוֹ שֶׁבִּאֲרָנוּ: אֲלֹא אִם כֵּן מָכַר מִפְּנֵי רָעַת מִמְכָּרוֹ, הָרִי זֶה קָנָה הַכֹּל.

ה. לָקַח שׁוּוֹה מֵאָה בְּמֵאֵתִים, וְהָיָה הַמוֹכֵר יוֹצֵא וְנִכְנָס וְתוֹבֵעַ שָׁאָר הַדָּמִים הָרִי זֶה סִפֵּק אִם הוּא כְּמוֹכֵר שָׁדָהוּ מִפְּנֵי רָעָתָהּ, וְאִינוּ תוֹבֵעַ אֲלֹא מִפְּנֵי שְׁמִכָּר בִּיקָר, אוֹ אִינוּ כְּמוֹכֵר שָׁדָהוּ מִפְּנֵי רָעָתָהּ, וְזֶה שְׁתוֹבֵעַ מִפְּנֵי שְׁעֵדִין לֹא גָמַר לְהַקְנוֹתוֹ עַד שִׁיקָח כָּל הַדָּמִים.

ו. לְפִיכֶף הַרוּצָה לַחֲזוֹר בּוֹ מִשְׁנִיָּהֶם, אִינוּ יָכוֹל לַחֲזוֹר; וְאִם תִּפֹּס הַמוֹכֵר מִמֶּקֶח שְׁמִכָּר כְּנֶגֶד הַמַּעוֹת שֶׁנִּשְׁאָרוּ לוֹ, אִין מוֹצִיאִין מִיָּדוֹ.

ז. הַקּוֹנֶה דָּבָר מִחֲבֵרוֹ, וְנָתַן לוֹ אֶת הַדָּמִים, וְטָעָה בְּמִנְיַן הַמַּעוֹת, וְלֹאֲחֵר זָמַן תִּבְעוּ הַמוֹכֵר וְאָמַר לוֹ מֵאָה שֶׁנָּתַתָּ לִי אֵינָם אֲלֹא תִשְׁעִים נִקְנָה הַמֶּקֶח וּמִחֲזִיר לוֹ הָעֲשָׂרָה, אֶפְלוּ אַחֵר כְּמָה שָׁנִים: בֵּין בְּקָרָקַע בֵּין בְּמִטְּלָטְלִין.

ח. הָאוֹמֵר לַחֲבֵרוֹ כְּשֶׁאֲמָכַר שָׁדָה זֶז, הָרִי הִיא מְכוּרָה לֶךְ מַעֲכָשׁוּ בְּמֵאָה זֶז, וְקָנָה מִיָּדוֹ עַל כֶּף, וְלֹאֲחֵר זָמַן מְכָרָה לְאַחֵר בְּמֵאָה קָנָה הָרֵאשׁוֹן. מְכָרָה בְּיוֹתֵר עַל מְנָה קָנָה הָאַחֲרוֹן, שְׁלֹא אָמַר לוֹ אֲלֹא כְּשֶׁאֲמָכַר שִׁיָּהִיָּה מוֹכֵר מִדַּעְתּוֹ תַּחֲלָה, וְזֶה לֹא הָיָה רוּצָה לְמָכַר וְלֹא מָכַר אֲלֹא מִפְּנֵי הַתּוֹסֶפֶת שֶׁהוֹסִיף זֶה עַל שׁוּוֹה; וְנִמְצָא כְּמִי שֶׁנֶּאֱמַר וּמָכַר.

ט. אָמַר לוֹ כְּשֶׁאֲמָכְרָנָה, הָרִי הִיא קְנוּיָה לֶךְ מַעֲכָשׁוּ בְּמָה שִׁישׁוּמוֹ אוֹתָהּ בֵּית דִּין שְׁלוּשָׁה אֶפְלוּ עַל פִּי שָׁנִים מִן הַשְּׁלוּשָׁה; אָמַר לוֹ כְּמוֹ שְׁאוּמְרִים שְׁלוּשָׁה, עַד שִׁיאֲמָרוּ הַשְּׁלוּשָׁה. וְכֵן אִם אָמַר לוֹ כְּמוֹ שִׁישׁוּמוֹ בֵּית דִּין אַרְבָּעָה עַד שִׁישׁוּמוֹ הָאַרְבָּעָה כָּלָן וְיִסְפִּימוּ, וְיִמָּכַר לְאַחֵר כְּמָה שֶׁהִסְפִּימוּ; וְאַחֵר כֶּף יִקְנָה הָרֵאשׁוֹן.

י. שָׁמוּ אוֹתָהּ שְׁלוּשָׁה אוֹ אַרְבָּעָה, וְאָמַר הַמוֹכֵר עַד שִׁיבֹאוּ

שְׁלוֹשָׁה אַחֵרִים אוֹ אַרְבָּעָה וְיִשּׁוּמוּ אֵין שׁוֹמְעִין לוֹ, שְׁהָרִי קָנוּ
מִיָּדוֹ תְּחִלָּה שְׂמֹכֵר מַעֲכָשׁוּ.